

תלמודו בידו

דף יג עמוד א

א] הכניס שבליים לבית לעשות מהן עיסה או למוללן, האם מותר לאכול מהן עראי קודם שיעשרן ומדוע ?

ב] הכניס לבית חבילות של קטניות למוללן, האם מותר לאכול מהן עראי קודם שיעשרן ?

ג] מהו תלתן, והאם הוא חייב במעשר ?

ד] לוי שנטל מעשר ראשון מן התבואה קודם שהתחייבה בתרומה, מה הדין ?

א] לעשות עיסה: אוכלן עראי, שכל זמן שלא דשן ומרחן בכרי לא נגמרה מלאכתן.

למוללן: לרבי אסור. מפני שחייבות במעשר, שהכנסתם בשבליים זו גמר מלאכתן,

שאינן סופן לבא לידי גורן אחר [והמכניסם ביום טוב, רשאי לעשרם].

לר' יוסי בר' מותר, שנאמר "דגנך" לחייב במעשר רק את המקובצים בכרי.

לעשות עיסה ונמלך למוללן: חייב במעשר אף לר' יוסי בר' יוסי (ומעשר אף ביום טוב).

שכיון שהכניס לבית על דעת לדושן ולמרחן, חל עליהן תורת חיוב מעשר.

וכשנמלך לעשותן מלילות, נחשבת הכנסתן כגורן.

ב] לשון א': אסור. שהכנסתן מחייבת במעשר, שאין דשים מהן הרבה אלא כפי הצורך.

לשון ב': מותר. שסתם הכנסתן היא לצורך גורן, ועדיין לא נגמרה מלאכתן.

ג] תלתן הוא מין קטנית שנותנים ממנו מעט בקדרה לתת בה טעם.

זרע התלתן חייב במעשר ומדרבנן. עצו פטור, אף שטעמו כטעם פריו.

ד] חל עליו שם מעשר. ונעשה טבל לתרומת מעשר לאוסרו באכילת עראי, ולחייב מיתה.

והואיל והערים לעבור על איסור תורה להקדים מעשר לתרומה.

קנסו את הלוי שיגמור מלאכתו קודם שיתנו לכהן, כגון שיעשה יין מן הענבים.

[בדומה לישראל שנותן תרומה לכהן לאחר גמר המלאכה, שנאמר "דגן תירוש ויצהר"]